

Ставропольск крайин куч-көлсчир буудя болн селанэ эдл-ахун талдан чигн эдл-уш гаргылгынчан тасрха сэн динлврмүд кучен төлэдн, государствд 103 сай пуд буудя хулдхар авсн социалистическ даалгэвран. динлвртэггяр куч-цэсн төлэдн Ставропольск крайиг Ленинэ орденэр ачл-хмн.

СССР-н Деед Советин Президиумин ачлач К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-н Деед Советин Президиумин сeглэтр М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1958 джилин октябрин 8.

ХАЛЬМГ ÜНН

Советск Союзин Коммунистическ партия Хальмг танггчн болн Элстбалгэсна комитетсин, куч-көлсчнрин депутатнрин танггчн болн балгэсна Советсин газет.

№ 204 (3188)

1958 дж. октябрин 11

Унь 20 деншг

Тöрскнәннь туурмджин төлэ шин диилврмүд бәрхяр

Советск Союзин цаарандк делгрлтин зура темдлхин төлэ Советск Союзин Коммунистическ партия XXI-ч хургиг болзгаснь урд—1959 дж-лин январин 27-д хурахмн гидж КПСС-н ЦК-н сентябрьск Пленум батлдж авсн шиндвриг, мана орн-нутгин куч-көлсчнр ик гидг өргмджтэггяр тосв.

Бас урдк, айта гилг авъясан алдл уга, ода чигн колхозникуд, куч-көлсчнр, көдлмшчнр эврәннь энхкр партия XXI-ч хургиг нертэггяр тосх гүджрлтәр дүүрч, фабриксәр болн заводмудар, колхозмудар болн совхозмудар—мана агью өнр орн-нутгин өнцг болгьнар шин социалистическ даалгэврмуд авч, дөрлдэггяр көдлдж йовцхана.

Эндрк мана газетд, Приютненск района 107-ч номертэ совхозин көдлчнр, мана Хальмг республикин цуг куч-көлсчнрүр кесн дуудвр барлгджана. Эврәннь Автономн Советск Социалистическ Республикиннь Деел Советд сунггх өдриг уктдж авртэ гүджрлтгэ дөрлдән республикд болдж йовх саамд, 107-ч номертэ совхозин коллектив, эн дөрлдәнэ залиг бөкөлго, хальмг уль өддән падрулдж, ал Ленинэ Коммунистическ партиянь XXI-ч хургиг ханмджта ик кучврмүдәр тосхмн гидж республикин куч-көлсчнриг дуудджана.

Совхозин көдлчнр—Хальмг АССР-н Деед Советд сунггх өдр күртгэрдни-шишән ургьцан хурадж дуусад, государствд мах орулдж өгх зурагьан кучаггяд, зябь болн хар пар хагьлх зурагьан ноябрин 7 күртгэ тэгскэд, мал үвлзүлх хаша-хаацан октябрин 30 күртгэ яслж дуусад, малин хотин 70 процентинь үвлзгүрнь зөблж белдх болдж даалгэвр авчана. Малан бүрн бүтн үвлзүлдж гаргьад, 100 хөн болгьнас 110 хургь, 100 укр болгьнас 100 тугьл, хөн болгьнас 6 килограм ноос киргьдж авх болцхав.

Эн авсн даалгэвран кучагьхин төлэ партийн-политическ көдлмшин чинриг ясулад, көдлмшчнр дунд цүүлгэврин сургьмджин көдлмш тасрхан уга кеггяд, көдлмшчнрин культури-бытовой бөөдлинь ясуллггнд ик гидг оньг өггяр шиндцхав.

Куч-көлсчнрин депутатнрин Хальмг танггчн кучагч комитетд

Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат Шафоростов Иван Степанович бнзгрснэ учрар, куч-көлсчнрин депутатнрин Хальмг танггчн Советин кучагч комитет иигдж шиндв: Элст балгэсна сунггэврин 9 ч номертэ Сталинск округар Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат шин куч октябрин 11-ч күртгэ заадж теидглэд, бичх зөв өгхмн.

КПСС-н XXI-ч хургиг үзмджтэ диилврәр тосхмн!

Хальмг Автономн Советск Социалистическ Республикин колхозмудин, совхозмудин, РТС-ин болн МЖС-н куч-көлсчнрүр кесн Приютненск района 107-ч номертэ совхозин коллективин дуудвр

Унта үүрмүд!

107-ч номертэ совхозин куч-көлсчнр, цуг советск оли амти метәр Советск Союзин Коммунистическ партия XXI-ч хург хурахин туск КПСС-н ЦК-н Пленумин шиндвриг ик гидг өргмджтэггяр тосв. Эн өдрмүдт мана совхозин малчнр, механизатормуд, тарачнр болн тосхачнр, партия XXI хургин секвриг совхозин эконоимикин делгрлтд шин диилврмүдәр, малин болн газр эдлггнэ эдл-уш гаргылггн икдүүлггяр тосх нег ухан седвэртэ бөөнэ.

Совхозин производствин цуг ачлгсәр төрсн коммунистическ партия XXI-ч хургт нерадсн социалистическ дөрлдән өрггяр делгрв. Совхозин көдлмшчнр болн специалистр государствд мах болн малин талдан чигн эдл-уш өглггнэ даалгэвран болзгаснь урд кучаггяд, селанэ эдл-ахун намрин цуг көдлмшн түрггяр төгсгхин төлэ цуг кучи-чидлән тавдженэ.

Селанэ эдл-ахун цуг халхсиг темдгтэггяр өдлүүлггяр темдгсн партия болн правительствин керг-үүлдвр илдн кучагг, мана совхозин коллектив джил болгьн хөн малин цаарандк бөлгг болн энүнэ шимшүүснн өдлүүлгггн, таранэ газрин агьугьинь өргдүүлгггн болн буудя гаргьлгь икдүүлгггн болн бас тедү мет совхозин олз-оругьинь өдлүүлгггн кучдж йовна.

Совхозд 45 927 гектар газр бөөнэ, эднэ 10 минггь гар гектаринь селанэ эдл-ахун оли зүсн культурин таран, тер тоод 2 минггь гектаринь өрдни-шишән таран ээлдженэ. Эн джилд совхозин тарачнр намрин болн хаврин таранэ культурин ик ургьц ургьадж авад, государствд 63 минггь центнер буудя өгв—энь сүл тави джилд өггденэс тави холван ик болджана. Буудя белдггнэ зура 308 процент кучаггдлэ. Экнэ, малин хотин болн страховой көрнчгн буудя бүкдән белдгдв.

Мал өсклгнэ зура динлвртэггяр кучаггдв. Совхозин фермсәр 46.430 хөн бөөнэ—эс гидж селанэ эдл-ахун 100 гектар газр болгьнд 100 хөн бөөнэ. Зурагьар 1.660 толгьа бод мал бөөхин ормд 1.700 толгьа бод мал бөөнэ. Эн джилин эргц хөн малин тонь 8.400 хөн немдж өсв, эс гидж 21 процент өсв.

Ноос гаргьлггн джил болгьн өс-

ад йовна. Эн джил селанэ эдл-ахун 100 гектар газр болгьнд 424 килограм ноосн авгдв, дундлад нег хөн болгьнас ноос киргьлггн 5,2 килограм болв.

Хөн малин бөлтлэ хамдан энүнэ тохмн ясрджана. Өдгэ цагт совхозин хөөнэ 30 процент шахунь элитн болн 1-ч классин хөн бөөнэ. 1954 джилд болхла, тинь хөд зугл 9—процентн болджала.

Эн джилд совхоз государствд зурагьар 3 минггьн 200 центнер мах өгхин ормд 2 минггьн 315 центнер мах өгчкен бөөнэ. Шидрәс 1 минггьн хөн, 100 толгьа бод мал йилггдэд государствд өггдхмн.

Совхозин куч-көлсчнр олна малдан малин батта көрнө бурдәв. Өвө хоршалггнэ зура 101 процент кучаггдв. Цуг өвөн скирдлгддэ овалгдв, энүнэ 50 процент шахунь малин үвлзггн бөөнүр зөөгдв. 19.224 тонн силос белдгдв, энь зуран 224 процентн болджана. Зугл өрдни-шишән силос 15 минггьн тонн даргдв.

Эн джилд совхозд 2 минггьн 376 гектар газрин агьуд өрдни-шишэ таргдлэ. Энүнэ 75 гар процентн силос болн малин көк идгт өлзлгдв. Буудяд гидж 500 гектар өрдни-шишән таран үлдәгдлэ. Ода өрдни-шишән буудя хуралггн өрггяр кегддэ йовна. Энүнэ початкин салгьлггн 300 гектар шаху газрин агьуд кегдсн бөөнэ.

Намрин таранэ культур 5 минггьн шаху гектар газрин агьуд таргдв, зура болхла 3 минггьн 500 гектар газр билэ. Намрин таранэ цагьан буудя шаху зерглданэ аргьар таргдв. Совхозин механизатормуд зябд болн хар парт газр хагьлгьан түрггяр төгсгхин төлэ дөрлддэ йовна.

Фермин куч-көлсчнр эврәннь чидләр хөөчнрин болн үкрчнрин цуг гермүд болн малин хаша-хаацин 60 гар процентинь ясчкен бөөнэ. Хургьд экән салгьгдәд, отармуд бурдәгдв. Үвләр болн эрт хаврар хургьлүлггнд совхозин хөөдин 70 процентн йилггдв.

Мана совхоз—өлзә-орута эдл-аху. Ниди джил совхоз 1 сай 268 минггьн арслн орута билэ, эн джилд хойр сай гар арслн орута болхмн.

КПСС-н XXI-ч хургт нерадгсн социалистическ дөрлдәнд орад, мана совхозин коллектив ним даалгэвр авб:

К П С С - н т а н г г ч н к о м и т е т д

Приютненск района 107-ч номертэ совхозин көдлмшчнрин болн цергләчнрин дуудврин тускар

Намрин таранэ цуг көдлмшн түрггяр төгсгхин төлэ, государствд селанэ эдл-ахун эдл-уш өглггнэ зураг болзгаснь урд кучагьхин болн үзмджтэ сәәнәр мал үвлзүлхнн төлэ КПСС-н XXI-ч хургт нерадгсн социалистическ дөрлдәд летируллггнэ тускар Хальмг АССР-н селанэ эдл-ахун цуг куч-көлсчнрүр кесн Приютненск района 107-ч номертэ совхозин көдлмшчнрин болн цергләчнрин дуудврин

КПСС-н танггчн комитетин бюро таасв.

Эн дуудвриг колхозмудин, совхозмудин, РТС-н болн МЖС-н көдлмшчнрин болн цергләчнрин хургудар зөвчлдж күүндвр өрггяр бурдәд, селанэ эдл-ахун цуг көдлмшн динлвртэггяр кучагггяр эрки кергтә керг-үүлдвр темдг-лдж кетхә гидж КПСС-н балгэсна болн районин комитетд, балгэс-

1. Эрдни-шишэ хуралгггн Хальмг АССР-н Деед Советин сунггэвр болж өдрт—октябрин 19-д төгсгх.

2. Бас эн өдрт государствд мах өглггнэ зурагьан кучаг.

3. Зябь болн хар пар хагьлгьан Алдр Октябрин 41 джилин бөөд төгсгх.

4. Октябрин 30 күртгэ малин хаша-хаац яслгьан болн тосхлгьан дакад үвлин ут-туршарт кергтэ малин, хотин багь гихдән 70 процентинь малин үвлзггн бөөнүр зөблгьан төгсгх.

5. Хальмг АССР-н Деед Советин сунггэврин өдрт шовуна шин ферм бурдәх. Энүнэ төлэ багь гихдән 1000 нугьс хулддэ авх.

6. Партия хург секлггнэ өдрт—1959 джилин январин 7-д хаврин таранэ төлэ трактормуд болн чиргддг машин яслгьан төгсгх.

7. Мал агьрусан үзмджтэ сәәнәр үвлзүлэд, ирх джилд пәәдир 100 хөн болгьнас 110 хургь, 100 укр болгьнас 100 тугьл авх, нег хөн болгьнас 6-д килограм ноос киргьдж авх. Селанэ эдл-ахун 100 гектар газр болгьнд ноос гаргьлггн 500 килограмм күргх.

8. Хөөнэ тохмнн ясхин төлэ батта ноолда кех. Ирх джилд цуг хөөдин, багь гихдән 35 процентинь элитн болн 1-ч классин тохма хөөтэ бөөнэ.

9. Өсдж йовх мал агьрусан малин хотар теткхин төлэ 2 минггьн гектар газрин агьуд өрдни-шишэ тархд газр белдх. Экнэ болн малин хотин участкин гектар болгьнд малин 15 тонн бог-шег зөөддэ асхк. Эрдни-шишэ тарачнр дунд агросургьуль даслгь бурдәх.

Мана совхозин коллектив, өөрхн джилмүдин эргц ам болгьна тоод малин гол эдл-уш гаргьлггяр Америкин Соединени Штатсиг кучлггнэ оли-амтиә төрт эврә демән тавхин төлэ аргь чидлән нөлго батта кевәр ноолдхар шиндв.

Биди, Хальмг АССР-н куч-көлсчнриг КПСС-н XXI хург нертэ кевәр тослгьна социалистическ дөрлдә делгрүлэд, партия хургиг селанэ эдл-аху делгрүлггнэ шин динлврмүдәр уктад Төрскнән мах. Үс, ноос, болн талдан чигн эдл-уш икәр өгхмн гидж дуудджанадв.

Эн дуудвр 107-ч номертэ совхозин бригадсин болн фермсин көдлмшчнрин хургудар зөвчлгддэ батлгдв.

на болн районин кучагч комитет-сд заагд.

Советск Союзин коммунистическ партия XXI хургт нерадгсн даалгэвр кучагггнэ селанэ эдл-ахун куч-көлсчнрин социалистическ дөрлдәнэ йовудиг өдр болгьн барлджатха гидж республикин, районин газетсин болн радио зәнгьлггнэ комитетин редакцид даалггдв.

Депутатрин кандидатр суньгъачнрла харгългън

„Родина“ колхозин ончта кӱдлӱчнр

ТРОИЦК. (телефогаар). Энунд, Целинн района „Родина“ колхозин суньгъачнр 43-ч болн 44-ч номертӱ округин суньгъачнр хурсн клубд Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидатр Г. П. Кривенко болн М. Е. Кургузкина эврӱнн суньгъачнрла харгъв.

— Мана кандидат Григорий Павлович Кривенко 1934 джилд трактористрин курс тӱгсгӱн авн ода кӱртл колхозин эдл-аху делгрӱллгънд цуг чидлӱн, медрлӱн тӱвдж шунлтта кевӱр орлцдж йовх механизатор, — гидж итклтӱ кӱн Маргарита Михайловна Костина келв. КПСС-н член, „Родина“ колхозин комплексн бригадин бригадир ӱр Г. П. Кривенко 1939—1946 джилмудт Советск Цергин зерглӱнд церглӱд, тӱрскӱн харслгъна алдр ик дӱӱнд баатр кевӱр орлцад, „Красная Звезда“ орденӱр болн дакад правительствени кесг медальсар ачлгдсмн.

1946 джилд Советск Цергӱс буугъал, 1958 джилин март сар кӱртл Троицк МТС-н тракторн бригад толгъалад эмнӱ болн эмншргсн газр эдллгънд шунлтта кевӱр орлцсндан ӱр Г. П. Кривенко „Трудовое Красное Знамя“ орденӱр бас ачлгдла. 1958 джилин март сарас авн колхозин членд орад, энӱнӱ комплексн бригадин бригадир болдж кӱдлджӱнӱ. ӱр Г. П.

Кривенко бригад 1958 джилд 2592 гектар буудян культури тӱрӱнӱс 37 миньгън 300 центнер буудян ургъц авла. Ода эн бригад ирх джилин ургъц белдлгъӱр сӱӱнӱр кӱдлдж йовна.

Итклтӱ кӱн, школин багш ӱр Хотилина, Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат эгл колхозниц ӱр Марина Евдокимовна Кургузкина ӱулдврн тускар келв. ӱр М. Е. Кургузкина букл 15 джилдӱн тракторн бригадт горючий зӱбдӱжӱ кӱн. Газр эдлдж, нег улу эмнӱ болн эмншргсн газр хагълдж эдлӱд, колхозин эдл-аху ӱдлӱллгънд ӱр Кургузкина бас шунлттӱ сӱӱнӱр орлцсмн, тегӱд чигн Марина Евдокимовнаг правительств ачлсмн.

Хуртт босдж ӱг келцхӱсн суньгъачнр Данилов, Витко, Четырев, Богачев ахта Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидатр Г. П. Кривенко болн М. Е. Кургузкина тускар сӱн седклин угӱн келдж, эдниг шунлтта сӱн кӱдлӱчнр гидж цӱӱлгъцхӱв.

Хуртт орлцсн улс, Хальмг АССР-н Деед Советин суньгъачнр болх ӱдрт—октябрин 19-д эврӱнн кандидатр ӱурмуд Г. П. Кривенко болн М. Е. Кургузкина тӱлӱ цугтан, нег кӱн мет дуугъан ӱгхмн гидж цуг суньгъачнр дуудв.

С. КЕКЕЕВ.

С. Выстропова суньгъачнрин даалгъвирг кӱцӱхмн

САДОВОЕ. (Телефогаар мана корреспондентӱс). Сарпинск района культурин Герт, суньгъачнр 57-ч номертӱ Садовск округар Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидатт темдлгдсн ӱр Степанида Васильевна Выстропова суньгъачнрлагъан харгъв.

Эн хуртин суньгъачнр округин комиссин ахлӱч И. Иванов секӱд, итклтӱ кӱн, „Гигант“ колхозин ах инженер ӱр Шараевд ӱг ӱген, ахрар Степанида Васильевна тускар эн гидж келв: — Депутатин кандидат ӱр Выстроповаг тади цугъар медӱт. „Гигант“ колхозин тӱрӱнӱ халхий кӱдлмшт эн ордж кӱдленӱс нааран, элвг хӱрн джил болджана. Эн джилмӱдин эргцд Степанида Васильевна кӱч-кӱленд дурта, олна кергт болн бийдӱн даалгъснд оньган ӱгдг, эн тоотас кӱчнчидлӱн, ӱв-аргъан ӱс хармидг механизатор болдж, эдл-ахун аль-бис тосхлӱтн шундӱ орлцна. Тегӱд чигн дамштта шунгъа кӱдлӱчнр колхозин правлень 2-ч тракторн бригадт бригадир орулв.

Степанида Васильевна цуг мана даалгъвр, итклиг ӱрӱн кевӱр кӱцӱх элч, тер учрар суньгъачнр болх ӱдр нег мет энунд дуугъан ӱгнӱ — гидж цуг суньгъачнр дуудж ӱр Шараев ӱгӱн тӱгсӱв.

Дарунь боссн, тосхлӱтин конторин начальник ӱр Балабанов, Садовск селӱнӱ Советин ахлӱч ӱр Коробкин, ВЛКСМ-н райкомин селӱӱр ӱр Ематина болн нань чигн кесг улс суньгъачнр болх ӱдр депутатин кандидат ӱр Выстроповаг дуугъан нег мет ӱгхмн гидж келцхӱв.

Хуртин сӱӱлӱр депутатин кандидат Степанида Васильевна Выстропова босад, цуг суньгъачнр халт ӱргӱд, тана иткл даалгъвирити ӱрӱнӱр кӱцӱхв гидж келв.

Нерӱддж орулгдсн кандидатр дунд гражданск дӱӱнӱ туурсн герой. О. И. Городовиков, „Приозерный“ совхозин ах хӱбч К. Х. Бозаева, тракторн бригадин бригадир С. В. Выстропова, таньгъчин больницин эмч К. Л. Церенова, „Пролетарская победа“ колхозин шовуч К. Ф. Овшиева, нань чигн улс йовна. Хальмг АССР-н депутатрин кандидатр нургълдж кӱдлмшчнр, колхозникуд болн интеллигенц улс, эдн дунд кӱу-кд улс ола, ӱрӱл шахунь партиин биш ӱмтн.

Суньгъачнр болхиг тосдж партиин, советск организац зӱвӱр ик кӱдлмш кӱцӱлж йовна. Болв белдврн кӱдлмшт дуту-дунд чигн ӱзгдӱжӱнӱ.

Балгъсна Советин кӱцӱгч комитет болн Приютненск района суньгъачнр 18 номертӱ округин комисс „Хальмг АССР-н Деед Советд суньгългъна туск цаг-зуурин положенӱ“ зӱрм статьясинь халжгъар кӱцӱсн, Яшульск, Яшалтинск, Приютненск райод, Элст балгъсн суньгъачнр документсиг болзглань ӱс-илгӱдг йовдлмуд гарсн бӱӱнӱ.

Суньгъачнр округсин комиссуд дарук ӱдрмудт суньгъачнр списк келгъг, сунь-

МАНА КАНДИДАТИР

Нерн туурсн Даметкен

ӱр Даметкен Альписова — Западн Казахстанск областин Урдынск района, Чунгай гидгаулд, угатя хасг кӱуӱнӱ ӱркбулд тӱрдж гарад, багъ настагъсан малин ард йовсн кӱн. Эн Даметкен—Юстинск района, „Полюнный“ совхозд нуудж ирӱд, 1946 джилӱс авн ах хӱбч болдж кӱдлджӱнӱ.

Ах хӱбч ӱр Даметкен Альписова хӱд ӱсклгънӱ кӱдлмшин 2-ч разрядтӱ кӱн. Энунд хамдан кӱдлджӱх улсн цугъар кӱу-кд улс. Келхд, ӱр Байсеитова Магъя, Бискенова Джамен, Альписова ӱрн кӱдлӱжӱхӱнӱ.

ӱр Даметкен Альписован хӱлӱджӱх хӱбднӱ каракульск тохмта. Теднӱн эврӱнн гол седклин ӱгч асрад, тӱргн-цӱлхлнӱ хадгълдж йовснд, джил болгън 100 хӱн болгънас 125 хургъд авад, теднӱ хӱрхинь ӱдм чинртӱгъӱр государствд орулдж ӱгнӱ.

Ах хӱбч ӱр Даметкен Альписова эврӱнн кӱдлмштӱн ик динлвр кӱцснӱ тӱлӱд 1953 джилӱс авн джил болгън Цугсоюзин Селӱнӱ Эдл-ахун Гӱӱхулд орлцад, цагъан болн кӱрл мӱнӱн тавн медаляр ачлгдсмн, дакад энунӱ бригад джил болгън 11000—18000

арслнӱгъар мӱрӱлгднӱ. Хӱлӱдж харджах хӱблӱн тӱргн-цӱлхлнӱ, гару угагъар хадгълдж, теднӱсн ола хургъд болн ноос киргъдж авснд ӱр Даметкен Альписова. КПСС-н райкомас болн района кӱцӱгч комитетӱс 15 дакдж Кундтӱ грамотар ачлгдсмн.

1958 джилин май сард хальмг кӱу-кд улсин хург болсмн. Тер хуртт ӱр Даметкен Альписова орлцсн, КПСС-н таньгъчин комитет болн кӱч-кӱлсчнрин депутатрин таньгъчин Совет энӱг часар болн Кундлгънӱ грамотар ачлсмн.

ӱр Даметкен Альписова суньгъачнр 73-ч номертӱ Бергинск округар, Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидатт темдлгдсмн. Ода ӱр Даметкен Альписован кандидатин тӱлӱ цуг агитатормуд болн шуудж авсн итклтӱ улс суньгъачнр дунд цӱӱлгъврн кӱдлмш делгрӱлджӱнӱ.

Суньгъачнр Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат ӱр Даметкен Альписован тӱлӱ 1958 джилин октябрин 19-д, суньгъачнр ӱдрлӱ, суньгъачнр учаскд оч дуугъан ӱгхӱр иткдӱжӱнӱ.

Л. КИРСАНОВ.

Тӱмр хаалгъин мастер— олна элч

Черноземельск района Полевой МЖС-н механизатормуд эврӱнн хуртан Орджоникидзевск тӱмр хаалгъин 11-ч дистанцин околдкин мастер ӱр Бережной Павел Иосифовичиг Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидатт нег дуугъар темдлгцхӱв.

гъврн учаскк белдлгъг, залгълда бӱрдӱлгъг, гуулгӱнӱ организац суньгъачнр кергтӱ тоотар тетклгъг шӱудж хӱлӱх зӱвтӱ.

Хальмг АССР-н Деед Советд суньгъачнр болх ӱдрт округсин болн учасксин суньгъачнр комиссудин кӱдлмш бӱрдӱлгънд онц оньган тӱвхмн. Цаг зуурин Положенӱ статьясиг эркӱн уга чикӱр кӱцӱлгъ теткхмн. Энунд тӱлӱд район болгънд кӱцӱгч комитетс округсин болн учасксин комиссудин ахлӱчнрин совещань кедж цӱӱлгъвр, заавр тодрха сӱӱнӱр болн гӱуӱнӱр ӱгх учрта.

1958 джилин октябрин 19 ӱдр мана республикин цуг кӱч-кӱлсчнрин олна сӱн ӱдр болх. Цуг суньгъачнр нег кӱн мет ни-негӱр, суньгъачнр ирцхӱдж, коммунистрин болн партиин биш улсин блокин кандидатсин тӱлӱ дуугъан ӱгцхӱх.

Коммунистрин болн партиин биш улсин блокин кандидатрин тӱлӱ дуугъан ӱгцхӱн, мана орн-нутгин экономик болн культур цаарандан цецкӱрхин, коммунистическ партин, цуг делкӱ тӱвкнун бӱӱхин тӱлӱ дуугъан ӱгцхӱн болджана.

ӱр П. И. Бережной 16-н настагъсан авн тӱмр хаалгъин кӱдлшт ирдж орад, тӱмр хаалгъ яслгъна кӱдлмш кегъӱ йовдж, тӱмр хаалгъин мастер кӱрч ӱсв. Ода ӱр П. Бережной КПСС-н член, эврӱнн кӱдлмштӱн шамдгъа, шуудулу, ӱнн гол седклин, ӱрӱнн баахн коллективтӱгъан шундӱ кӱдлӱд. социалистическ ӱдрлӱнӱ ноолданд 11-ч номертӱ дистанцдан тӱрун орм элӱд, Орджоникидзевск тӱмр хаалгъин управленӱ Кундлгънӱ декртт бичгдв.

Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат ӱр П. Бережной олна элч болдж чадх кӱн, ола ӱмтнӱ джиргълиг цааранднӱ улм цецгрлгънд эврӱнн кӱчн-чидлӱн нӱл уга кӱдлх гидж ицдӱжӱнӱ.

ӱр П. Бережной суньгъачнр 84-ч номертӱ комсомольск округар Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидатт темдлгдсмн. Ода эн кандидатин тӱлӱ дуугъан ӱгхин тӱлӱ агитпунксар, суньгъачнр дунд цӱӱлгъврн кӱдлмш делгрлжӱнӱ.

Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат ӱр П. Бережной эврӱнн суньгъачнрлагъан харгъдж кӱуӱндвр кегъӱд, эврӱнн кӱдлмшин тускар келж ӱгӱд, цааранднӱ даалгъсн даалгъвирг ик шунлттагъар кӱцӱхв гидж угӱн ӱгв.

1958 джилин октябрин 19 н ӱдр суньгъачнр суньгъачнр учаскд ирдж ӱр П. Бережной цугъар дуугъан ӱгхвдн гидж суньгъачнр тер кӱуӱндвр деер иткӱлдж келцхӱв.

Суньгъач БАДМИН Борис.

Хальмг АССР-н Деед Советд суньгългъг ӱзмдӱтӱ сӱӱнӱр келгъ тетгхмн

Б. МАНЦЫНОВ,

суньгъачнр Центральн комиссин ахлӱч

Эн ӱдрмудт Хальмг республикин кӱч-кӱлсчнр ик байр-та бӱӱцхӱнӱ. Октябрин 19-д Хальмг АССР-н Деед Советд суньгългъг, ирх джилд КПСС-н XXI-ч хург болн уктдж делгӱ соцдӱрлӱн кегддж, политическ болн производствени ик ӱргмдж гарчана.

Мана республикин кӱч-кӱлсчнр тер ончта ӱдрмудт тослгъ келгъндӱн Тӱрскндӱн 10,5 сай пуд буудя орулдж ӱгчксн, эн тоогъан давж, 12 сай пуд буудя кӱрглж ӱгхин тӱлӱ зуткдӱжӱнӱ. Энн КПСС-н XXI-ч хуртт белг болх, партӱ болн правительств хальмг ола-ӱмтнд ик килмдӱн ӱгдгтн халт болх зӱвтӱ. Республикин цуг кӱч-кӱлсчнр авсн социалистическ цуг даалгъврн кӱцӱхин, мал ӱвлзхд белдврн сӱӱнӱр кехин, намрин тӱрӱнӱ кӱдлмшиг эрт дуусхин тӱлӱ чидлӱн нӱлго кӱдлджӱнӱ.

Суньгъачнр кампань болджах цагт миньгъӱд агитатормуд. кӱдлдж йовна. Эдн СССР-н болн РСФСР-н Конституц, „Хальмг АССР-н Деед Советд суньгългъна туск цаг-зуурин положень“ суньгъачнр цӱӱлгъдж ӱгчӱнӱ, депутатин кандидатирт орулгдсн улсин джиргълин тускар келдж ӱгчӱнӱ.

Хальмг АССР-н Деед Советд суньгългъгар суньгъачнр 95 округ, суньгъачнр 140 учаск гаргъгдв. Округсин суньгъачнр комисст 855, учасксин суньгъачнр комисст 1260 кӱн орлцдж кӱдлджӱнӱ.

Цуг суньгъачнр 95 округар депутатрин 95 кандидатр темдлгдж бичгдв. Эдниг цуг-тагъинь обществени организац заалж темдлгв. Эдн цугтан коммунистрин болн партиин биш улсин эвршго блокин кандидатр.

П а р т и й н т ö р м ö д

Коммунистнрин шунмгъа күүндвр

Сарпинск района «Сарпинский» совхозин эклц партийн организацин тооцана болн сунъгъврн хург болснд, коммунистнр шунмгъа күүндвр кедж, көдлмштән бääх-дуту дундиг иадкдж, күцäх тодрха төрмүдән темдглчäв.

Тооцана доклад кесн партбюрон сеглätр үр Ефремов, совхоз эн джил көдлмштән темдгтä дилвр бärсинь темдглв. Хаврин тäränä зура 105 процент күцäгдсмн. Ик ургъц гаргъдж авгдв. 16346 гектар тäränäс гектар болгънасы 11 шаху центнер буудя гарв. Государствд 109504 центнер буудя орулдж өггäд, зура кесг холван давулдж күцäгдв. Совхозин малнь өсдженä, малас авдг шим-шүүсн элвдженä.

Совхозин парторганизац, цуг коммунистнр олин-дунд кедж көдлмшән ясулдж, бүрдмджин нилчән өддлүлдж, производст-

венн төрмүд күцäлгнд үлмäгъән өргджүлдженä. Совхозин көдлмшт өмн нүүрт йовдг улсин тонь олдад йовна. Хөөчнр А. Цеденов, Т. Эрендженов болн нань чигн кесг хөөчнр, малчнр, механизатормуд производственн ик дилвр күццхäv.

Тооцана докладар өргн күүндвр болснд, коммунистнр көдлмшт бääх дуту-дундиг шалгъдж келхд онган тусхацхäv. Коммунист үр Матвеев гүүлгәнä көдлмш ясулхд партбюрон килмдж сулар өггддженсг заав. Промышленн эд-тавр хятär ирнä гидж эн келв.

Коммунист үр Сарангов хойрдгч фермин көдлмшт, энүнä коллективд партбюро сулар нөкдән күргджен гидж келв. Фермин көдлчнр дунд күч-көлснä диг-даран сул, тосхлт сулар кегдджен йовна, мал үвлзүлх бригадс батлгдäд уга. Болв совхозин дирекц фермд төрүүч

онган тävхш. Партбюро ним йовдлгч чиклх зөвтä гидж тер заав.

Оли-дундин политическ көдлмш сулар кегддженсг коммунист үр Санжапова шалгъв. Лекцс умшгдхш, агитатормуд сулар көдлнä гидж келв.

Күүндврт бас орлцхасын коммунистнр үүрмүд Рыбадко, Адучиев, нань чиги, цаариднь күцäх төрмүдин тускар келчхäv. Совхоз ода чигн ноос, мах, өндг государствд орулдж өгх зурагъан күцäггäд уга, намрар тäränä газр хагъллгн сулар кегддженä, мал үвлзхд белдлгнд дуту-дунд ик, эрдни-шишä хуралгн хашнъгар йовна. Тегäд партийн организац эн кергт коммунистнрин, цуг көдлмшчнрин онг тусхах зөвтä гидж теди келчхäv.

Хург шинäs сунъгъдсн партбюрод цаарандан күцäх төрмүдинь заадж даалгъвр өгв.

Б. МАНДЖИКАЕВ.

Приютненск района комсомольск конференц

Шидр Приютненск района комсомольск конференц болснд, ВЛКСМ-н райкомин сеглätр Василий Жигайлов доклад кев. Докладтан эн багъчудин күч-көлснä дилврн кесг үлгүр үзүлдж, седсән күцäгдсн заав. Конференцин элчнр докладчикн келсн деер невр, района эдл-аху болн култур өддлүлхд имаран ик эв-аргъ багъчудт бääхнш үзүлв.

Районд нерн туурен багъ наста хөөчнр йнр элвг. «Дружба» колхозин хөөчнр Павел Куценко, Семен Анацкий 107-ч совхозин хөөч Илья Ковалев гурвна гарддженсг бригадс 100 нääдир хөн болгънас 110-122 хург авчхäv. Сән сакманшикин ер комсомольчнр Надежда Зикеева, Виктор Черноносев, Анатолий Куникин болн нань чигн кесгн зүүв.

Олна малд элвг хотин көрнш бүрдäлгнд багъчуд йнр шундж орлцв. Механизатормуд дунд делгүүлден социалистическ дөрлädнд Василий Сокиркин Василий Мещенцев хойр техникум эвинь олдж олзлад, нег агрегатар 95-98 гектар ө д р т ä н хадв. Эднäs үлгүр авад, Василий Пластимак, Андрей Чесноков, Пантелей Руденко, Федор Харченко шунад, эн зун 1500-1600 гектар өве күн болгън хадв. Багъчудас болн комсомольчнрас бүрден өве хадж хурадг 57 агрегатед болн бригадет 11 минъгъ шаху көвүд-күүкд орлцад, 88 минъгн гектар газрт хадад, 33962 тонн өве овалв.

Приютненск РТС-н комсомольчнр Михаил Пасечников, Иван Певичеря, Дмитрий Бадин, Анатолий Махнычев, болн Римма Токарева — көдлмшинш хөн көдлäd, шагилдäд хайгдджен одсн äнггс нилзүлäd «У-2» гидг гурвн, «СТЗ-НАТИ» гидг нег трактор, өве хадж — хойр, өве цуглулдж — хойр машин болн кесг маджур кедж гаргъв. Тер техни-

кärн бийснш 200 гар тонн ө в с хадж, хурав.

Буудя икär авх ноолданд багъчуд бас шунмгъа кевär орлцв. Комсомольчнрас болн багъчудас бүрден 63 агрегат ахр цагин эргнд гуйр хадлгншг төгскв. 107-ч совхозас Иван Вдовенко агрегат 147 гектар хадад, 397 гектар газрт цуглулад, 8150 центнер буудя цокдж цеврлв. Комсомольчнрин көлчврч Лидия Мещенцева (4-ч номертä совхозас) халуна цагт 12 багъчудас нег бригад бүрдäггäд, шинлнш көдлмшән төгскäчкäd, өдр болгън 12 час сө күүртл токд көдлдж билä.

Кесг зун багъчуд хөд төлән авлгнд орлцад, эрдни-шишä тärдж ургъаггäд, эдл-ахун болн културн тосхачнрин түрүн зерглänd йовла.

Болв, конференцин делегатнр, бärсн дилврмүдән ш а л г ь д ж, ВЛКСМ-н райкомин, комсомольск организацин көдлмшт дуту-дунд бääснш илдж. Уүрмүд Менке-Убушнев, Калинин, Яковлев, Куникин келсн үгмүдтән кесг дуту-дунде темдлв.

Джир шаху багъчуд сакманд көдлäd, эднäs кесгн гару угагъар хургъдиг негн күүртлнш хадгълла. Тер бийнш мана эдл-ахун голгч äнггнш — хөд өсклгн сäänär эс күцäгдв, юнъгад гихлä, эн тускд ода бийнш икär онган өгхшвди — гидж «Дружба» колхозин комсомольск организацин сеглätр үр Калинин келв.

Тернш үнн. Района комсомольчнр хөд өсклгнд үиндән онган эс өген учрар, хөддин тонь болн ноосна зура күнägдсн бшш. Ода бийнш эдл-ахусар гарунш ик, хөддин болн хургъдин гару нег үлү ик. Тегäд чиги конференцин делегатнр авсн шиндврмүдиннш негиднш, цаг түд-лгö, дарунш хөөчнрин бригадеур 70 комсомольчнр болн багъчуд

йовулхнш шиндв.

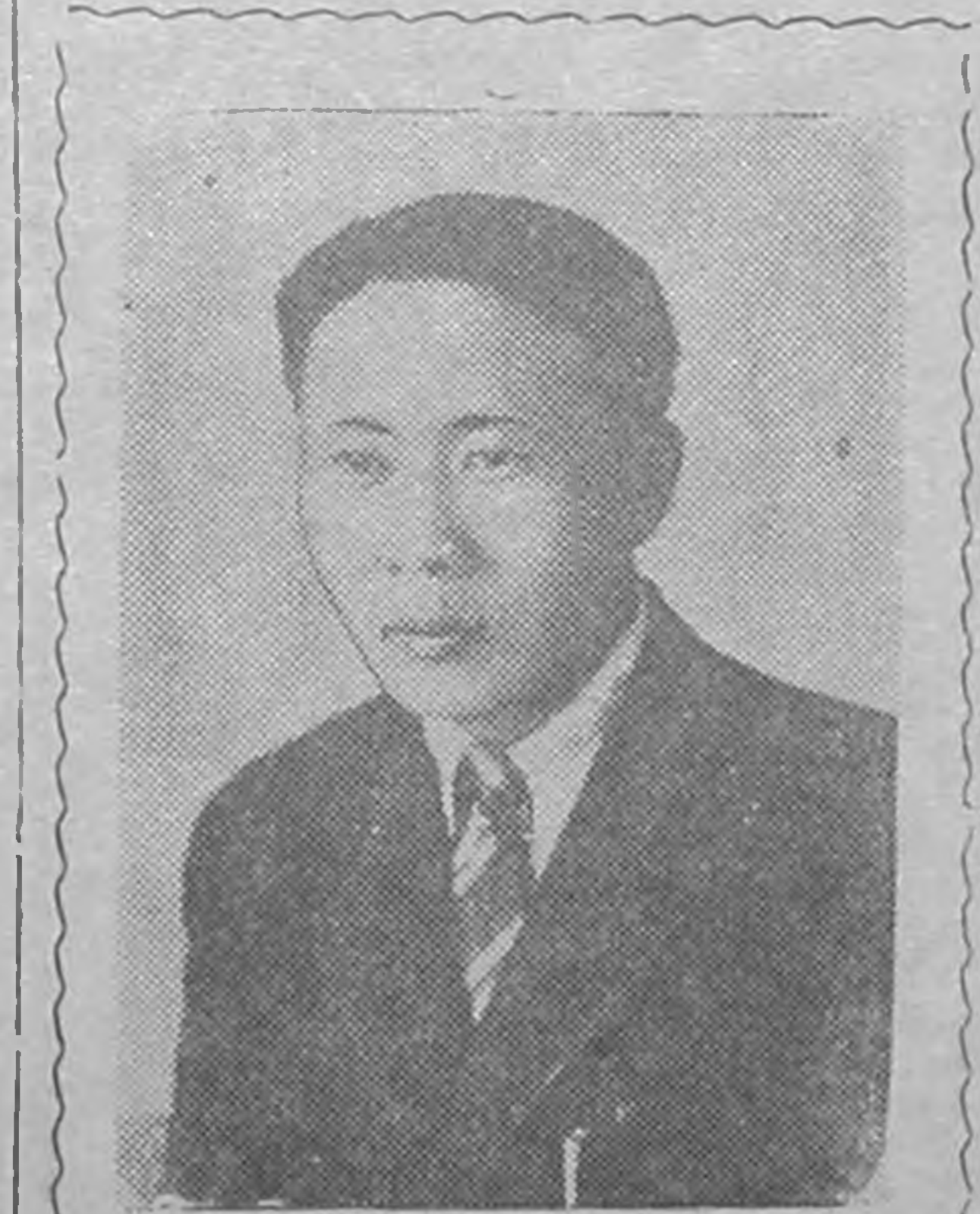
ВЛКСМ-н райком багъчудт сургъмдж өгхд, идеологическ көдлмшнш гардхд онган багъар өгäд, селәнä эдл-ахуд көдлджäх багъчудин бääдд-джиргън ясулхд багъар орлценнш конференцд үүрмүд Скрыпченко, Годиш, Серенко, Иванов темдглчхäv.

— Мана багъчуд кезä болвчи эдл-ахун болн политическ кампанд шунлтгагъар орлцна. Тегäд, ВЛКСМ-н райком, колхозмудин, совхозмудин гардачнр багъчудин амрлгнд, эднä неквртнш онган өгх зөвтä билä. Болв, Ново-Манычск МЖС-н, «Дружба» колхозин, културин учрежденьсн гардачнр эн тоотиг кергддженсг уга.

Районд нär-наад гаргългн йнр хятär, хая-хаяд лекцс умшгднä. Комсомолнн района комитет, энүнä сеглätрмүднш — үүрмүд Жигайлов, Манцинов, багъчуд дунд кегäдг идеологическ көдлмшин йовудиг эс шинд-джлдж, културн учрежденьслä эднä залгъдагъннш эс батлдж. Тегäд чиги ВЛКСМ-н XIII хургин зарлен, културнш өддлүлх хойр джилä көдл-мш эн районд делгүүлсн бшш. Тер мет комсомолнн зерглänd өсклгнд, ВЛКСМ-н райком эклц комсомольск организацла залгълдагън батлгнд бääх дуту-дунд темдлгдв.

ВЛКСМ-н райкомин болн шүүврн комиссин шин хань сунъгъдв.

Е. ПОВАЛЯЕВ.

ЗУРГГ: Алтайск крайинн Посепелихннск мелькомбинатин ончта сән көдлч, ах экснелитор Шонкан Убуш.

И. П. Пшунтовин цоксн зург.

Хөөнä өслтд ик чинртä төр

Хөбнд искусственин көг тäv-лгнш — олна мал өсклгнä болн чинринш ясуллгнä эркин төр. Тер төлäd чигн Юстинск района эдл-ахус бийстән бääх сән тохмта хуцмудиг асрдж, искусственин көг тäv-лгнд чикднш олзлдж, нег чигн хө суврха Улдäшгогъар ноолда кедж йовна.

Района зургъан совхоз, эн джил 152 минъгн 100 нää-лнр хөбнд сән тохмта хуцмудар искусственин көг тävхми. Энүг үзмджен кевär күцäхд искусственин көг тävлгнä 52 пункт кергтä, ода бääхнш 38 пункт, теднш чигн ясврн да-ла көдлмштä — шалдгдджен цагълггдäд уга. Тер пунктс-ла залгълду бääх хуцмуд болн көгнш тävгдх нääдир хөд салгълдджен орулгдх тосхлтс чигн кегдäд уга.

«Полынный» болн «Эрднн-евский» совхозмудин хөөчнрин бригадс äмтär буклдән тетк-лдж, хургъднш экäсн салгъл-лдж нääдир хөбнä 100-с улү отармуд бурдäлдж, сән уста, сән өвстä газрт идлшлденä.

Искусственин көг тävлгншд орх нääдир хөблдин икнкнш чинәнш сән. Болв, «Полынный», «Енотаевский», «Раздольный» совхозмудт чинәнш тату хөд бас бäänä. Эдниг ясулхд кон-центрированн хот невр өгчäх кергтä. Туунä төлä «Степной» совхозас ичмä автха гидж нар-яд «Раздольный», «Полы-ный» болн «Северный» совхоз-мудт өггдлä, тер ичмägъннш ода күүртл эдн авад уга. Тох-мнш сән хуцмуд чигн теегин

хагсу идгäс онгъдан, невр хот үзджäш. Эн хуцмудт концентрированн хот элвгär өгч, асрмджинш ясх кергтä.

Хөбнд искусственин көг тäv-лгнш белдвр «Енотаевский» совхозд үзмлженä йовна. Эн джил 30 минъгн нääдир хөб-нд көг тävлгнш, теднäs 35 отармуд бурдäлдж, хөөчн-рин бригадс äмтär теткдв. Искусственин көг тävлгнш ода белн бääх пунктс деер, ши-нäs хойр пункт тосхгддженä.

«Никольский» совхозд эн джил 26 минъгн нääдир хөб-нд искусственин көг тävхми, болв энүд белдврн көдлмш ик тату йовна. Искусственин көг тävлгнш 8 пунктснш ода чигн күтцдән ясгдджен дуус-гдäд уга. Нääдир хөблдин отар-муд бурдäлгнш ик тату йов-на, чинәнш му хөбдт концент-рированн хот өггдхш. Искус-ственин көг тävлгнш пунктс кергтä оln-зүсн зер-зевär тет-кдäд уга. Эн совхозин гар деер, тус йилгъл ах зоотех-ник үр Примак деер келглсн көдлмшинш тату тоотиг өбр-хн өдрмүдт уурулдж авх зөв-тä.

Эн хөбнä өслтд ик чинртä көдлмшт онган өгч. Юстин-ск района күцäгч комитетин селәнä эдл-ахун инспекц, сов-хозмудин гардачнрас болн ах зоотехникүдäс, хөбнд көг тävлгш бурдäмджтägъар күцä-хиг чанъгъар некш зөвтä.

Ш. ҚИЛГАНОВ.

Танъгъчин селәнä эдл-ахун зоотехник.

Искусственин көг тävлгнш «Новый мир» колхозд

Хөбдин тохм яслгнä көд-лмш бурдäлгнш, хөбдиг сäänär хäläлж асрлгнш — Халъмг рес-публикин колхозмудар болн совхозмудар торгън нооста хөбдин тохминш болн чинринш цааранднш өддлүлгнш кер-гин эркин нег äнггнш болдж-на. Хөбнä тохм цааранднш яслгнä керг-уүлдврт йилггч чинртән — нääдир хөбдт ис-кусственин көг тävлгнш боллг, юнъгад гихлä, искусственин көгт тävлгнш эв-аргъар кел-лä, сән тохмта элитн хуцму-диг сән аштагъар олзлх эв-аргъ икär өгнä.

Сән тохмта хуцмуд Яшал-тинск района. «Новый мир» колхозд бäänä. Улгүрлхд, 44032 номертä «Кавказский ме-ринос» тохмта элитн хуц 12.8 килограмм ноос өгнä, ним хуцмудиг искусственин көг тävлгнш сäänär олзлх кергтä.

«Новый мир» колхозин хөб-дас 3-н отар хөн үвлär, 10 отар хөн эрт хаврар хургъл-хми. 2340 нääдир хөбнд ис-кусственин көг тävд дуусгдв. Эрт хаврар хургълх нääдир хөбдт октябрин 25-с авн ис-кусственин көг тävхär белдвр кедженä. Хургъдиг экäснш салгъад 6-н отар бурдäлдж, эксинш идгин сäänär хярүлдж, асрдж, искусственин көг тäv-лгнш күүртл таргълулджана.

Тохмта элитн хуцмуд белд-лгнш искусственин көг тävхäs сара хонг өмнäsн асрлгш бу-рдäлдж. Улгүрлхд, эн тохмта хуцмудт арва, теермдсн ичмä,

цоксн үснш шаг, өндг, тарвс болн свекл өгч асрна, ода эднä чинәнш сән.

Эн колхозин фермсär ис-кусственин көг тävлгнш 2 пу-нкт көдлдженä. Колхозин цуг хөбнд 30 хаша керглгддженä, терунäsн 26 белн бäänä, дб-рвн хашаг тосхад дуусдженä. Увлär хургълх хөбдт 3-н ду-лан хаша кергтä, терунäsн негнш белн, хойр хаша тос-гдäд дуусдженä. Хөөчнр бääх гермуд ясгдäд дуусгдв.

Увлин туршарт элвгär ку-рх хот-хоолинш малин үвлзн-гүр зөбггäд овалчксн бäänä. Дакад хөбдт арва, ичмä, эрд-ни-шишән силос элвгär бе-ллдж авч. Эн колхозин ах хөбч үр Я. П. Исиннов, эврәннш бригадин күчн-чидлär, увлд сән белдвр кеггäд, хот-хоол-ннш үвлзнгүр зөбггäд белд-чксн бäänä. Дакад хаша-хаа-цинш ясад бел кечкв. Ах хөбч-нр үр А. С. Рыбалко, И. Л. Терновий увлд сән белдвр те-ткв.

КПСС-н XXI-г хургиг, Ха-лъмг республикин Деед Совет-д сунъгъх өдрмүдиг уктдж, искусственин көг тävлгнш зу-рагъан цагланш күцäдж, хөн малан таргън-цадхлнш, гару угагъар хадгълдж, увлд сән белдвр теткдж, эн темдгтä сән өдрмүдиг производственн ик дилвртägъар тосхин төлä цуг малчнр, хөөчнр социали-стическ дөрлäd, өргär делгр-үлдженä.

А. МАТВЕЕВ.

Комсомольчнрин шунлт

Юстинск района «Северный» совхозин 2-ч фермд арв гар комсомольчнрас комсомольск бат бурдäгдäд, Кокни Николай гардврт сунъгъдв.

Ода комсомольчнр эдл-ах-ун аль-бис äнггд орлцад, нү-үрт йовчхана. Шидр болсн воскресникд эн эрдни-шишä хуралгнд көдлчхäv. Комсо-мольчнр Н. Бембеев, М. Ул-

анов, Н. Черкесов болн нань чигн багъчуд үзмдженäгъар көдлчхäv. Эн өдр комсомоль-чнр 15 гектар газрас эрдни-шишä хурав.

Эрдни-шишä хуралж авл-гнд шундж орлцсн комсомо-льчирт болн багъчудт совхо-зин дирекц болн партийн организац ханлт өргчхäv.

БАДМИН Николай.

Наран Делийн БААДЛ

СССР төвкнүн аамшг уга бaaхин сa хaaдж

Ядерн селмиг цугтнь уурулхн туск нарт делкән зовшaл кехми гидж Советск Союз кесг джилин туршарт ардн ордж зүткә. Болв Западн орн-нутгуд, олн зүсн уршг заагьад, тиим зовшaл кехасн зулад бaaцхәнә. Гурвн джил үлү урд Советск правительств, 1955 джилин майин 10-д өгсн эврәнн селвгүдтән, ядерн селмтә государствс, эн селмиг ууруллгәна түрүн ишкдл кедж, терүг сөрлгь ке д г и г уурулх даалгьвр автха гидж келлә. Тер селвгиг нарт делкән орн-нутгудин общественность икәр таасдж дөннлә, болв США-г болн Англиг залгч улс тер селвгт багтсн уга. Тиигсн бийн, ядерн сөрлгь келгьиг уурулхн төлә гүджрмг ноолдагьан Советск Союз зогсасн уга.

Эн джилин мартин 31-д СССР-н Деед Совет м а н а орн-нутг эврәнн халхасн ганжарн ядерн селм сөрлгьән уурулджахин туск тогтавр батлдж авб. Эн тууджлч шиидвриг йорәдж, цуг орн-нутгудар төвкнүнд дурта улс, западн орн-нутгуд Советск Союзин үнн цагьан седклин үүлдвриг дахк гидж ицджәлә. Болв тиигсн уга. Америкиг болн Англиг залгч улс, советск шиидврнн харүд, шинәс кесг дакдж атомн селм сөрлгь кев. Апрельн 28-д США Номгьн далад, атомн бомб шинәс сөрдж хагьллгь экләд, терүнәс нааран 40 шаху хагьллгь кечкв. Англч чигн ядерн сөрлгь кегьә бaaнә. Мана орн-нутгт ядерн селм сөрлгь келгө бaaсн цагиг США Англч хойр, амитг гүрәр алгч шин зүсн селм гаргьдк белддж авхин төлә олзлхар гүджрцхäv.

США Англч хойрин тиим үүлдвр мана орн-нутгин аамшг уга бaaлгьнд зеткр халдагьад бaaв. «Правдин» корреспондентд өгсн харүдән Н. С. Хрущев, теднә тиим үүлдвр, Советск Союзиг — ядерн селм сөрлгьиг ганцарн эврәнн халхасн авсн даалгьвраснь сулдхджана гидж заадж келв. Тиим сөрлгь келгьиг СССР дакн эклв гидж одахн барлгдсн ТАСС-н герчллгьнд соньсхгдджана.

Мана Төрскн аамшг у г а бaaлгьиг харслгьна сә хaaдж авгдсн эн шиидвр, мартин 31-д СССР-н Деед Советин батлси тогтавр болн ядерн селм сөрлгьиг уурулхн төлә кегч Советск правительствин ноолданд харш болджахш. США Англч хойрин кеджәх үүлдвр аргь уга болад, ядерн селм сөрлгьиг харү эклх зовтә болсн бийн, Советск Союз, тиим сөрлгь келгьиг түдвр угагьар, делгү цаг мөнъкинд уурулхн төлә ноолдагьан цааранднь чигн ардн ордж кегьә бaaхми г и д ж ТАСС-н герчллгьнд темдгдк келгддженә. Мел терүнә төлә

Советск правительств, октябрин 31-д Женевд США, Англч, СССР гурвна газадин кергтөрин министрмүдин совещань хурагьад, ядерн селм сөрлгь уурулх зовшaл кехми гисн селвг өгв. Бас, тер мет, советск делегац ООН-а Генеральн Ассамблейин XIII-ч сессий халәхд орулдж ө г с н, «Атомн болн водородн селм сөрлгьиг уурулхн туск» резолюцион проект бас тиим күцлтә.

Ядерн сөрлгь эрк биш ууруллгьиг күцхәр ардн ордж гүдждржәх мана орн-нутгин гүдждрлтиг, газр деер төвкнүн бaaхиг үнлсн улс цугьар дөннджәнә. СССР ядерн селм сөрлгьән харү эклджәхин туск шиидврт газадин ордудин общественность ик гидгәр оньган өгв. «Эн шиидвр — мел учрта, юнъгад гихлә, — төвкнүн бaaлгьнүр зүткдк, төвкнүн бaaлгьнә төлә ноолдгч социалистическ государствин харслтин нег эв-аргьн э н болджана» — гидж профсоюзмудин нарт делкән федерацин генеральн селгәтр Л у и Сайян герчлв.

Империалистнр талдан орн-нутгудин дотр-дундин төрт орлицдгиг уурулхми

Талдан орн-нутгудин дотрдундин төрт орлицдг империалистическ политик сүл цагт нарт делкән олн аьгь газрмудар чинвртә бaaдл үүдäv. Хол Востокд эн политик Соединенн Штатсиг Китдин Олн-амтнә Республикля шуудтан дaaллдлгьнә мөткәд күргв. Китдин алдр олн амтн чанкайшистек бандла кеджәх гражданск дaaнд орлцад. США-н гардачнр, хаджгьриг гемтә толгьагьасн эрүл толгьад наахар седнә: Китдин төрт Соединенн Штатс биш, харнь нам Советск Союз орлицджана гидж тедн иткүлхәр седнә. Октябрин 1-д келсн үгдән президент Эйзенхауэр нигдк иткүлхәр седж, Хол Востокд төвкнүн бaaхд килмдж өгч Тайванә холд, болджах бaaдлин тускар кесн Советск правительствин герч-

ллгьиг тер хаджгьрар цаалгьв.

Эйзенхауэрин келси тер үгәс иштә, үр Н. С. Хрущев, ТАСС-н корреспондентин сурврт харү өгч, чанкайшистирин өмнәс Китд олн-амтн кеджәх гражданск дaaнд СССР орлицдяхаш, орлицхар чигь бaaхш гидж темдгдк келв. «У г а бидн төрүц талданар герчлджәнәвди.» «Кемрджән Китдин Олн-амтнә Республикүр газагьас дaврлг болхла, илдн келхд, кемрджән США КНР-үр дaврлгь келлә, Советск Союз КНР-г дөнв болхми» — гидж үр Хрущев келв.

Советск герчллгьнә учрүндсиг ичр угагьар хаджлгьад, бийснь талдан орн-нутгудин дотр дундин керг-төрт модьрун кевәр орлицдяхасн олн-амтнә оньгиг дальтлхар тедн седдженә. Тиигдк орлицлгьн ганцхн Китдт чигн болджахш. Эврәнн английск нөкдиртәгьән хамдан США урдк кевтән Ливана болн Иорданә тустан, бүрн-бүтн, газадин үлмә уга бaaлгьиг эвдәд бaaнә. ООН-а Генеральн Ассамблейин августовск бачм сессий, американ - английск цергүдиг тер арабск орн-нутгудас гаргьх шиидвр батлдж авсн бaaсн бийн, тер цергүд ода чигн тендән бaaгьә бaaнә. Терүнәс даву, вашингтонск болн лондонск гардачнр, Ливанас болн Иорданәс эврәнн цергүдән гаргьдк авлгьиг болзг угагьар хооран саахин төлә олн зүсн уршг хaaлдәд бaaнә.

Ода Нью-Йоркд болджах ООН-а Генеральн Ассамблейин XIII-ч сессийд Советск делегацин толгьач А. А. Громыко эврәнн келсн үгдән, США Англч хойрин эн аалиг илджк келәд, Ливанас болн Иорданәс американ-английск цергүдиг гаргьхн туск төриг сессийд күүндгдх төрт орлицулхиг некв. США-н болн Англин цергүд Арабск Востокд болн бас тер мет талдан чигн райодт бaaлгьн — төвкнүн бaaлгьнә төрт зеткртә ашта болхиг тоолджах, төвкнүнд дурта кели амтс цугьар тер неквриг таасдж дөннджәнә. Н. ЧИГИРЬ.

ЗУРГТ: Кипр ард деер английск цергүд бaaрн амтс бултулсн зер-зев хaaнәвди гигьад, Лиса гидг селәнә англин салдсмудин хамхлхкн крестьяна гер.

Редакцд ирсн бичгүдәс

Хөөчнрин гермүд тосхлгьнд ОНЬГАН - ÖГХМН

Приозерн района, Чкаловин нертә совхозин гурвдгч фермин Гюзак гидг нертә газрт би гер-бүләрн хөд халәдж харүлдженәв. Эн бүүр деер шин кошармуд болн хөөчнрт шин гермүд тосхнавди гидж, нама көдлмшт эки орулхдан, совхозин гардачнр келдж, энүнд дала кирпич цокулдж гаргьулла. Түүнә хөбн хойр сар болдж йовна, күцәсн тосхлт ода чигн уга.

Тер Гюзак гидг газрт белдгдсн кирпичән эдн нургьлдж совхозин централнь усадьбур, негдгч фермүр зөбдк чиләв. Бидн, хөөчнр өмнк кевәрн, дурсн будкд бичкн күүкдтәгьән, хөд хаша-хаац уга ода күртл бaaнәвди.

Района гардачнр эргәд ирх-

ләрн; совхозин болн фермин конторт ордж ирәд, мана малин өслт, хөөчнрин, малчнрин бaaдл джиргьл сурад, зән-гәр медчкәд, харү харәд йовдк одцхана. Малин үвлзнь гүдт болн хөөдин шишлнь бaaрнд кезә чигн эдн ирхәхш.

Хальмг республикин селәнә эдл-ахун управленә гардачнр, эн намрин серүн орджах цагла, малин хошмудар бaaх амтнә бaaдл болн малин хаша-хаацин белдврт оньган өгч, ясврмуд болн шин тосхлсиг түргәр күцәхднь чангьг заавран өгх зөвтә.

УТАША Оин.

Чкаловин нертә совхозин ах хөбч.

Электрoгерл кезә орхмб?

Хальмг республикин хотл-Элст балгьснд дөрвәд-нәәмәд пәтртә неджәд-хошад лавхр гермүд телн дунд Юрий Клыков уульнцар кесг гермүд бaргдв.

Эднә зәрм гермүдн бaргдәд хойр джил болдж йовцхана. Эн цагин эргид Юрий Клыков уульнцар бaaх гермүдт электрическ герл орулгдәд уга. Элст балгьсна коммунальн эдл-ахун гардачнр элек-

трическ герл орулдж өгх болсна нааран хойр джил болдж йовна.

Өдгә цагт, өдр ахрдал, көдләнчр харньгьугьар көдлмштән гарх цаг ирдк йовна. Тер цаг иртл Юрий Клыков уульнцар бaaх гермүдт электро-герл орултха гидж балгьсна коммунальн эдл-ахугьнн гардачнрас сурджанавди.

М. МАРГАЕВ.

Иван Степанович Шафоростов

Балгьсна — Сталинә нертә колхозин ах хөөч, Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат Иван Степанович Шафоростов эн джилин октябрин 8-д гентки бичгьв.

Иван Степанович Шафоростов 1901 джил Хальмг АССР-н Приютненск района Воробьевк селәнд төрсн. 1921-1923 джилмүдт эн Улан Цергт нергләд, советск йос токтахин төлә поолданд орлцсн.

И. С. Шафоростов 1938 джиләс нааран балгьсна — Сталинә нертә колхозин член бaaсн. Тер цагасн авн хөбнд көдләд, эн көдлмштән сән

диилврмүд күцендән 1950 джил Ленинә орденәр ачлгдсн.

И. С. Шафоростов Төрскән харсч алдр дaaнд орлцад, правительствәс кесг ачлгдсн.

Иван Степанович күмни уха таньсна авн эврәнн насн цогцан колхозн тосхлтиг батрулгьнд болн делгрүллгьнд өгч йовсн.

Кесн көдлмштән шилтньгү гольшг — медрлтә хөөч Иван Степанович Шафоростов цуг колхозникүдин селк-уханд оньдин хадгьлгдх.

Сталинә нертә колхозин правлень.

Редакторин орч Б. Б. ДОРДЖИЕВ.

Республикин „ХАЛЬМГ ҮНН“, „СОВЕТСКАЯ КАЛМЫКИЯ“

г а з е т с

октябрин 1-шинәс авн 1959 джилд бичгдлгь эклджәнә.

Бичгдлгьнә үннь:

джилдән—52 арслнь 20 деншг;

өрәл джилдән—26 арслнь 10 деншг;

нег сардан—4 арслнь 35 деншг.

„Союзпечатин“ республикин, балгьсна, райодин отделеньс болн залгьлдана отделеньс, почтальонс болгьн цугьар газетд бичгдлгь кеджәнә.